

AKP'ye zarar verir mi

Ertuğrul Özkök Hürriyet

January 25, 2006

SUBAŞI Camii'nde cuma namazı kılan kadınlı erkekli grubun fotoğrafını görünce Başbakan'ın danışmanı Cüneyd Zapsu'yu aradım.

Zapsu'nun eşi Beyza Zapsu ile üç yıl kadar önce Büyükdere'deki evlerinde tanışmıştım.

Modern, dünyaya açık bir insandı.

Cüneyd Zapsu bu fotoğraftan dolayı üzgündü.

Eşinin cuma namazına gittiğini o da bu fotoğraftan öğrenmiş. Şunu söyledi:

"Kadın-erkek karışık namaz kılınmasına bir itirazım yok. Ama benim bildiğim hanımların namaz sırasında başları açık olarak ibadet etmelerinin doğru olmadığıdır. Kendisi ile görüşeceğim. Eşimin başörtüsü ile de ibadet ettiğine şahidim. Onun senelerdir namaz ibadetini eksiksiz yerine getirmesi beni sadece sevindirir."

Zapsu devamla "Gidip Başbakan'a bilgi vereceğim. Bundan dolayı AKP'ye zarar gelmesini istemem. O nedenle gerekeni yaparım" dedi.

* * *

Aramızda çok ilginç bir konuşma geçti.

Ben, "Bu fotoğraf AKP'ye niye zarar versin. Eşin kötü bir şey mi yapmış? Tam aksine modern Batılı bir kadın ve camide cuma namazına gitmiş" dedim.

O meseleye farklı bir açıdan bakıyordu.

"Türban karşıtları bunu partiye karşı kullanabilir" diyordu.

Ben, "Anlamadım, nasıl kullanırlar" deyince de şu yorumu yaptı:

"Üniversitelerde türbana karşı olanlar, şimdi 'Bakın siz türbanlı kızların üniversiteye girerken türbanlarını çıkarmasına karşı çıkıyorsunuz. Ama eşleriniz camiye bile başı açık girebiliyor. Demek ki üniversiteye girerken de türban çıkarılabilir' diyebilirler."

Ben ise tam aksi bir yorum yaptım:

"Siz de şunu söyleyebilirsiniz: 'Sizler, bizim eşlerimizin, kızlarımızın başını zorla örttüğümüzü, kendi özgür iradeleri ile örtünmediklerini söylüyordunuz. Bakın bizim eşlerimizin bir kısmı özgür iradesi ile başını örtüyor, bir kısmı ise yine özgür iradesi ile örtmüyor, hatta camiye bile böyle gidiyor.'"

* * *

Peki Başbakan bu fotoğrafa ne tepki gösterebilir?

Erdoğan akıllı bir insandır. Ben samimi olarak, böyle bir şeye tepki göstereceğini sanmıyordum.

AKP içinden hiç tepki gelmez mi? Hiç şüphesiz AKP'nin bir kanadından tepki gelecektir.

Ama o çevreler, Beyza Zapsu'nun bırakın camide saf tutmasına, dışarda başını örtmemesine bile tepki gösteren kişilerdir.

Dolayısıyla onların tepkisini önemsememek gerekir.

Ayrıca onlara cevap vermek de çok kolay.

"Hani eşlerimiz özgür iradeleri ile hareket ediyorlardı" der geçersiniz.

Ayrıca, Ulaştırma Bakanı'nın eşinin yol kenarı lokantasında çekilen fotoğrafını hatırlatır, "Bu kadınlardan hangisi gerçek özgür iradesi ile davranıyor" der ve tartışmayı kapatırsınız.

* * *

Bu haberin Hürriyet'te yayımlanacağını öğrendikten sonra Cüneyd Zapsu'nun Başbakan Erdoğan'a durumu anlattığını öğrendim.

Erdoğan beklediğim tepkiyi vermiş:

"Bunun için canını üzme..."

Ancak Beyza Zapsu bu fotoğrafın yayınlanmasına çok üzülmüş.

Bence üzülmeye için hiçbir sebep yok.

Bu fotoğraf, kadınların dinle ilişkilerinde ikinci önemli tartışmayı başlatıyor.

Birincisi İzmir'de bir camide kadınların cenaze namazına erkeklerle aynı safta katılmalarıydı.

O fotoğraftan sonra Türkiye'nin birçok yerinde kadınlar cenaze namazlarına katılmaya başladılar.

Bana göre, Beyza Zapsu ve arkadaşlarının Subaşı Camii'nde çekilen fotoğrafları, ikinci büyük tartışmayı tetikleyecek.

Kadınların giderek camide kendilerine yer istemesi, ister istemez, namazın uygulanma biçimlerini de tartışmaya açacaktır.

İki-üç yıl kadar önce Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Afrika kökenli Amerikalı Müslümanların camilerinde, kiliselerdeki rahle sistemini uyguladıklarını görmüştüm.

Ben uzmanı değilim.

Ama şu sorunun cevabı mutlaka aranacaktır.

Namaz ille de klasik secde biçimi ile mi kılınabilir?

Yoksa kadınla erkeği daha kolay yan yana getirecek biçimleri mümkün müdür?

* * *

Fatih Altaylı dünkü yazısında, bu olayın İslam'ın Türkiye'de, Hıristiyanlık'taki "Protestan ahlakının" doğuşuna benzer bir hareketi başlattığını yazıyordu.

"Müslümanlığın Protestanlaşması" kavramını üç hafta önce Paris'te "Avrupa İstikrar Girişi" adlı bir kuruluş tarafından hazırlanan raporda görmüştüm.

Bu kavramı, İslam'da bir reformun başlaması anlamında kullanıyorlardı.

Sanıyorum, bu gelişmenin ilk cesur işaretlerine tanık oluyoruz.